

САНГА ОДОХ

Ханыят
1931 сүл алтынны
ыйтан тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 94(5294)

1979 сүл Атырдах ыйын 9 күнэ
чэпчиэр

Сынжата
2 карчы,

Ог хонуурин балдырыктакх комизитор, сыйнагы
меччириги тунаан сүбүттөн олгом уүтүү, эмис эти
ильменин албазиниң күтүштөрүн тута
билининиң күтүштөрүн, баар ис кылахтары мунгуттуурдук туна
таңаарынга, туруоруллар утамыттыбат сорукта
тузбактарга таңдандыртуун күтүнүн буолаллар.

АГИТАЦИЯ КИИНЭ ХОДУНАА, ФЕРМАНА

Бу күннөргө политический-маасабай үзүү кинин са
йылых фермаларга, хонуутаа отууларта—тыва ханыят
быстымыттын производствотын балдырылсаах учаастак
тарытар көсө. Сыйнагы камыг оройуоннаа 121 агита
тордар, 120 политинформатордар асанан түзүннелэр
Кинилэр күүстөрүн 477 бөгүзүү, 363 политинформа
тиянында. Агитбригадалар, кинопредышекалар,
көн салдырь библиотекалар төрүллөн отчуттарга, фер
малар колективтеригар күтүүлүн маалдыктарыни
буолаллар. Оройуон кинин агитационной биргээдэ
ордук угус сирдөргө маалдыктатта.

Сыйнагы камыг агитационной-маасабай үзүү та
рийнгэ Карл Маркс затчынан совхоз парткома бадачча
аймактындаахтын узүннүүр. Ол курдук, Болотур, Бахсы
отделениеларыгар отчуттарга, фермалар колективтер
тарыгар агитатордар ордук угустук салдыллар. Ити от
чуттар күүрзенүүнүүн күннөригө хас бишкекин узүннүү
таңаарындаахтын күтүмчилгүүн төрүннүү кыратса сток ко
мену онгоцдо.

Ол эзәрди дындаа сир зайы итчизик буолбатах. От
чуттарга, фермаларга бийнчысы салдырыши, узүннүү
ри күннөри үзүүр оре күтүрдүүнү молтохтук төрүн
«Чурапчы» совхоз партийн төрүлтүү ССКП райко
мун биортуунан узакханык сакчылык турар. Ити ордук
совхоз Сылайкапыр отделениетигар сыйнагындаан үр
думаа, манылаа сөйтөөн түмүк онгоцду, хамгынын
билини да танаарылла ишк.

Үгүе хойнугаа отууларга күннөт салдыры, күтү
лүүм көвүн сафын, узүннүүрдөй дойду ие уонна да
дойду боччуминах сөбүтнеларын кытта билининиң
ситетүү суюх. Дьюну көрүлүүр бинир тутаах көрүкүнүн
буолар көрдөрөн агитация сир зайы олоохко ыксаа
себеэстакхан уларындаа, сағардылши ишлөт. Эркин
ханыяттара, «Чыралашар», араас сонуну көнчөн
бөллөтөннөр камыг танаарыллабаттар. Фермаларга
баар Кызыл шундуктар дьюну түмэр орууллара билини
да наимынаа.

ССКП Кинин Комитетин «Идеологическая, полити
ческий-лигер үзүүн салыны түнсарын туурунан ууразы
нан салайтараш төрүннөр уонна политический үзүү кин
инин хонуутаа отууларга киерүүлүхтөх. Манылаа
бийнчысы төрүннөчилгүүн агитатордар уонна полит
информатордар буолаллар. Одохтоох партийнай, совет
ский төрүлтүү, комсомольский комитеттар агитатор
дары инглини, уеротинги, күннөзи узакханын төрүннөр
бийнчысы ороюуларга сиптиллихтөх. Кинилэр от
чуттарын камыг истан баар итээстарын туратмын, ик
тэр үзүү санаа соруктары туруоран ишни арайтасар.

ССКП Кинин Комитетин уураавар балыкетмийтина күр
дук, пропаганда уонна агитация түрдүк изуччай тани
наах, деловой, олору, ханаайыстыбандай уонна полит
ический соруктары кытта ыксаа себеэстакхан, кийижи
наах буолуутаа эрбийллар. Сыйнагы камыг хонуутаа
отууларга, фермаларга угус ыччылтар тахсадлар. Ошон
агитатордар, политинформатордар кинилэр уерактарын,
культурный танимчыларын учуюткан улапташтөхтар.

Дьюн политический уонна үзүүр акынностарын бир
көтөөн общественный сүбүтүү дорожий уонна сумбий
наах анылкылары балыкетмийтина уонна түтүү, ити
ыдымыга ыдымыбыт албазистадистебор тулуулардын
хаалчынынга, бастыг үзүүлүктарын тарбагында уонна
олохтоонунга, биридинен дьюнүү кытта үзүүр, ту
тар соруктары балыкетмийтина хонуутаа отууларга, са
йылмактарга партия идеологический фронтиг байыста
ра—агитатордар, политинформатордар залари байыл
лар аналаахтар.

ССКП РАЙКОМУГАР,
РАЙСОВЕТ ИСПОЛКОМУГАР

Эт-үүт комбинатын коллективы Дмитрий Васильевич
Савин старшийдаа 7 кийилээх зенота шефтээ Су
бурууский затчынан союз Соловьевская отделениети
тар 50 тонна оту союзтукалан быйылды билянинаах
корудын толорбутун тууван рапордыбыт.

М. КИРИЛЛИН, директоры солбайачы
В. ИГНАТЬЕВА, партийний төрилтө секретара
Е. МАРКОВ, профсоюз месткомун председателя
С. ЕВГРАФОВА, комсомольский төрилтө секретара.

УДАРНАЙ КҮННЭР ЛОҮҮННАРА: „ОТТООҮҮНУ КҮН-ДЫЫЛ · ХАННЫК БАБАРАР УСУЛУОБУЙАТЫГАР ҮҮТЫАХХА!“

ТЭТИМ КҮҮНҮРЭР

Кининки кураак күн
нэрэг Субурууский затчы
нан союз ходуналары
гар оттооүнүн төтим бал
даадик күнүрдээ. Огнүү
тар отууга хөөрүүрүү сал
дьыннэр хөннөхөгөө сийн
лан түллиллэр.

Совхоз түрүнээн эх
дыхын 6 күнүпээри туруунан 1955 тонна от
төбийнинээ. Ошон график 57,9 барынан го
лерулсан ишр.

Отделениелар социалист
тический күтүлүннүүнде
рыгар графикын 69 барын
нан төдорбут Соловьев
отделениети отчуттары
бастаан ишлэр. Манин
Тит Никонович Брызгев
салайтар калим механизаци
ялаах шенега Салын
Сынын хотогутар 271
тонна оту кийин күтүлүннүүн
ниншик күтүлүннүүн
төсти. Энэ бу отделени
ишик Данилович Николаев
халим мөхтүнчтэй
ниялж ах зөвнөгэ Монгук
ходуналарын 241 тонна
оту кийин төхөн баттла
нтар.

Механизированый ячар
даах заселдер күтүлүннүүн
ниншик күтүлүннүүн
150 тонна оттоммут Хатын
отделениети Федор Федорович
Батарин зенота бастаан
ишик.

Оройуон бидиллаах от
чута Василий Петрович
Седалищев II бийылды се
зонига ишик күннөхүү
бизбет балыннаах.
Кинилэр атырдах үйн
б күнүнээри туруунан
бийдик кийитигар тики
ишик.

Г. СИВЦЕВ.

Бахсы бастынмар

Карл Маркс затчынан совхоз Бахситаяры отделениети
ишик Иван Павлович Шело
мов салайтар көлөнөн ишик
нан үзүүрдээ зенота атыр
дах үйн 7 күнүнээри ту
руунан 89 тонна оту кийин

П. ИННОКЕНТЬЕВ.

Саталлаах звеновод

«Чурапчы» совхоз Кин
илээтийн отделениети
саман ахмын оройуон
чемпион-бүччутаа Михаил
Иванович Лазарев көлө
нин зенотуун саталлаах
так салайтар оттооүнти
түүх кордээрүүлэри сипти

Лазаревтаах билинин
«СО» көр.

СҮӨҮҮГЭ КИМ ТӨӨ АҢЫЛЫГЫ БЭЛЭМНЭЭТЭ

(АТЫРДАХ ыйын 6 КҮНҮНЭЭБИ ТУРУГУНАН)

Совхозтар, отделениелар	Үзүүл жасана	Охсун (ектар)	Кебийн (тонна)	Сианс (тонна)	Ордук күтэй (тонна)
Карл Маркс	745	7958	3890	1391	55
Одзуулун	197	1901	791	150	55
Болотур	121	2380	1507	535	—
Мутудай	207	1734	815	606	—
Бахсы	217	1923	777	109	—
Субуруусай	337	4772	1955	1170	16
Хатын	130	1072	518	450	16
Болото	102	1700	565	600	—
Соловьев	105	2000	872	120	—
Эрлийн Эристини	561	5114	1377	980	10
Хонтобо	176	1180	245	300	10
Хадаар	137	1214	373	40	—
Хайхасыт	144	1365	407	350	—
Чакыр	104	1355	352	240	—
«Чурапчы»	475	3400	1390	515	—
Сыланг	279	1399	505	240	—
Арымылах	133	880	396	50	—
Кытавах	63	1121	489	225	—
Оройуон урдуунэн	2118	21244	8612	4056	81

Тын ханыйтыйбыттын управление.

ОТУУЛАРГА, ФЕРМАЛАРГА

Субурууский азынан союз Хакасия союз от-деленигларин специалистичекий куюталаңызарын бастаки шундай эрмалжитика иштер. Манна уут шайынлык, государствово туттарымы билдирилген болду-руу инине төлөрөр измак-тар, усакчылар. Отделение 6 штуур зөвнөтүттөн 4-дүйнеги тарылган кирдишилэр, Г. И. Амносов салайтар ул-юнан сыйынчалан жаңырын ад-р отчуттара сыйлаады билдирилген, 80 тоннан, толорон, билитин үрдил-дигит социалистичекий обийзатылышарин кир-бийтил ылар соруктах уз-линилар.

Үзбәйттери түнүүт, ки-нилэр активистарын үрдил-дигит азынан ыйындылар. Политический отделение ишчиңи ми-тлар политехнический-мас-сарай үлдер үлхан оруул-домылар.

Бу үлзин манна сыйын-ны комиң азын учүзгидик билдирилген дырмактасын-тара. Партия мунисипалитети откуулырга, фермаларга сый-дальналах агитатордар си-бындылбылтара. Кин-зарга семинар, түннешах ыйындар оғоңулубуттара. Старшай библиотекарь М. П. Неструнова көнө үйдөр библиотеки үлдигин билдирилген бастаки, тарийбита. Ми-сендээр партийнай, комсомоль-ской группалар салайдаачыларда билдирилген дырмактасын-тара.

Библиотеки түрүнчүн анын 7 агитатор иккى үстүн барыт 35 би-линилар оғордулар. Ол ишнэр И. Я. Чичигинаров 8, А. Н. Решетникова 6, В. Г. Попов 5 тегүү, онгон азынтар 2-3-түтүү ми-стэргэ сыйынчалатылар.

Кинилэр совхоз парткомун, дирекциян даңалдарын, союз экономической кор-дурчыларин, социалистичекий куюталаңын хаммынтын, о. д. а. кынта рабочий-дары кимнэр билдирилген айнина сыйнилор.

Киңиңдэр библиотека отделение 5 сиринин үл-дүр. Онон олжынхортон библиотеканы үлдөнгөрүп дөн сыйынчалан үлзин салдьаллар. Онон зарах сирдөргө да үлзин рабо-чайдар хаммынты, суругалылар дарадлар, сонунары биринчиликтер биледилэр, из-дүйнендейхтерине, киниге да-вар сыйынчалар.

Отууларга, фермаларга түрдилбигит партийнай, ком-сомольский группалар ми-тэре утаптылбылт бийнү-рүсөстөрүн багынчаллар, би-желерин ис сөзинең дын-дальналах дырмактасын-тара.

Библиотека бийил культуры үлдөннөр «Хардым» дини изитбрегидан төрбөн от-чуттар, ыданимакттар иш-түүлээх ылдымчаларынан буолдулар. «Хардымдар» Бабарада, Тойон Уоттазах отчуттарга, Биткин сый-лилка, о. д. а. спирдөргө си-реттүллөр, сонун лекциялар дахылар, отчуттарга анындах билятесендер та-наардлар. Үзбәйттер би-блиотекаларын санга киниз-хөрмөн баймитылар.

Ити күрдүк, ходуна, са-йылмак хас бириккүнүн, улхан олору кинет сыйни-нилүүр утактар тиңгизиң бы-шакка салгаттан салга ко-рүгнөнүн үрүн илгэ, күхбайын уустарыгар тардым-ла тураллар.

С. СМИРНОВА,
рабочем председателе.

Аасын баштасы «Гос-коопсельхозтехника» орус түнүрдафы орбуюннан холбоонуторын делегация-дара калсан куюталаңы сыйын аттардацы түмүнч-тири оңордулар. Онон бас-таки ми-стин 327,3 бал-ламынт Маг-Хандала холбоонутора калса. Никис ми-стин 306,5 баллын калсан Уус-Алдан таңысты. Түнүк би-жити орбуюнум холбоонутора тигист.

Үзбүлдөх түмүнч-тири олохтоох холбоонутора управ-лиющаи А. А. Шадрин куюталаңын түмүнч-тири оилининдер. Еңбүлдөх сыйдэр Кыннал азима Фи-то-Дангалас делегациянин салайдаачылар В. А. Эверстонка туттарылана. Социалистичекий куюталаңында идлиринин бас-таабыттарга Бочуутунай грамоталар усна харчы-нан ширинийттар туттарылышынлар.

Маг-Хандаластан холбоонутора управляемый соз-биймиччы Василий Алексеевич Эверстов тил эттэ.

— Би-жити киймийбүт — үзбийт түнүт, — дынат-кли, — холбоонутора бийил 56 квартираах тас-оло-рор дын тутутун ынтар. Ону тавинан 36 жи-стин-

дээх гарык түгүллар. Би-жити итебастар сух буол-батахтар. Минералынай түүрдүүлдүрүмдүр таңын бы-тада. Коллективын би-жиль шефтэх совхонутор 86 тонна сту балзинеен туттарда, ону тавынан 5 км уушинах күрүнү оғордуубут.

— Манна калсан элбэдэ-кордубут, билдийт. Инициативи дарады манынк опыты атасын улхан ишадлаах. Би-жити би-жити ого-эттэ.

— Манна калсан элбэдэ-кордубут, билдийт. Инициативи дарады манынк опыты атасын улхан ишадлаах. Би-жити би-жити ого-эттэ.

Иккис ми-стиннада идлир Автомарк хөнкэ мөнчтэрад улаларын балтандара түл-бүтээ эбигэ буоллар, бастаки да буолуух ишнэг, — динир Уус-Алдан делегациянин салайдаачылар А. В. Мартынов.

Тылы «Сельхозтехника» Аиматазын холбоонуторттан П. И. Шелковниковылар, Кини үтөгөстөри туба-тарга, куюталаңын хот-торууттан түмүк огостор-го эттэ. Араатар иттихэн

салым ишкитин бир-дилээн рабочийдэр ид-эзинэр бастырь ишнэ күрхатайчилэрин ордук кийиник тарийбии низда-лаадын захта.

Түмүнч таа хана-йылтыбатын управляемые начальника Е. П. Коркин тил эттэ.

П. ОНОНЕШНИНОВ.

СНИМОККА: делегация-лар чилингирэ куютала-нын түмүнч-тири таңаарал-лар.

Автор фотота.

„ОЛОНХО ДЙДУТУГАР КӨТҮҮ“

Бийил сасаң бийил бас-таки күннөрөр Саха си-риягээр Хакасия литературанын күннөрөр ылдымчалыбигитара. Биреаттын автономий убалаас талаамках уолаттара, кыргыттара Якутской куоракка, Сунтара усна би-жити орбуюннабыттар, «Лена» союзхоза сыйылан төрөбүт норууттарын литератураны, искусствоң сыйнилээрин көрдөрбүттөр, көзөбийттөр, би-жити хотогу кы-раайбайт дынун-саргатин, үлдигин-хамнашын кытта бил-сийиттэр.

Соторуутаарта «Советская Хакасия» хамын (ССКП Хакасиянын обкомун усна Хакассий автономий у-балаас народний депутаттарын Советын органа) поэт, пылансыч Геннадий Сысолятин (би-жити орбуюннабыттар сыйылбыты) «Олонхо дойдугаар жөнүү» дын ула-хан ылдымчалыттын иккى нүүмэргэ бэхжээтээт.

Г. Сысолятин ити ылдымчалыттар Саха сирии дынно-

ро кинилэр олус истигник, ытыхтабылвахтык көрсү-бүтгөртүн түнүнч астынан көлснүүр, Элбэх саңа до-беторун, табаа-старын таңынан кини орбуюннабар тар-тийнай, советский салайдаачыларын актар. Бэйтэн ыл-димчалыттар Саха АССР Верховный Советын Президиуму Председателэ А. Я. Овчинниковын кытта көрсү-нүүн түмүнч-тири. Ону майынк сурүүар: «Кини би-жигини кытта ылдымчалыттын тематынан норууттар бирааттын добордоонулаа буолбута. В. И. Ленин кас тылын толорууван буобут ити добордоону түнүгүр би-жити делегацийынтын үрдүк чизээ тигист-кинэхэ Саха АССР Верховный Советын Президиуму Бочуутунай Грамота туттарылана.

Грамотолор туттарылар Александр Яковлевна Би-жигинэ барыбыттар уллуу социалистичекий дойдү албак аатын түнүгүр айар үзбийттэй сыйнилээр баардаа».

КОМСОМОЛЬСКАЙ ЭКИПАЖ

Субурууский азынан союз кинилэр, Хатын-миттэн, иккى дижин тахын салгаттан салга көрүнгөнүн үрүн илгэ, күхбайын уустарыгар тардым-ла тураллар.

— Би-жити барыт 350 тонна от мээжтэй би-жигинчэхийн, онгон бу-тун, бу аттардах ийнан 3 ийн түнүнч түрүнчүн, 11 чо-ногчын оғордуубут. Күхбайын Имигиттөттөн

авалабайт Олус хойутаан оромуунчын, тардым-лан хадалбайт. Онон иккис сменанын үлдөнгөрүп түрүрсабыт, биризах күрдүктар. Дын, оччора күү-гүнчтэй эбигэ. Былдааны төлөрдөх табаглар, — динир эдэр оператор.

— Үзбийтк от ыйн 23 күнүүтэн саралыбымын. Күнгэ ортотунан 2,4 тоннаны мээжчиллий-бит, барын 2,8 тоннаны оғордуубут. Жадын ишигийн үлдээлбүрт буоллар усна иккис смена үл-дээлтэр, билдийн туюутаа түүчээ. Би-жити техниким-

иутутан манн, бөнжийт: Наташа Батышева, Лена Лижкова, Якутской, Лена Окоемова Мирзий, мии-Луси Андреевальна Олду-хума куораттарыттан сый-дабыт. Чурапчыны олус себүүнчилгэйт: айылратын наина кара, дыннеро эй-дээстэр. Мин бу орбуюнна үчүс сыйыммын үлдимин, кинилэр бийил эрэ калли-лэр. Кини тунан устан кинирин көрө-көрө «ос-туюурда күрдүк» дын сөвэллэр. Мин кинсирин көрө-көрэйдилэр, чахчы түүчээ сир эбиг динилэр. Кинэ аялса дынри

үлдимийт, былдааны то-дордербут даңбийт, — дин звено старшай, Якутской даары таа хана-йылтыбатын техникунүүр III курсун префора Людя Титова уора-кото сээргийн. Агрегат үлдээн күрдүүлүр, намчы ишилдэр ку-маады кууллары төнүйн, ылан эзгизэйллэр.

Сотору бааныннан күн-и-мынын тийбйт Вася Павлуцкий, Гоша Седалищев массымынларын ишлэрээ көстөр. Комсомольский экипаж улзотаа салынчындар.

М. МИХАЙЛОВА.

БЕЛОРУССКАЯ ССР. Модернизацияложим каги-дээжтээх КСМ-б төгрөгийндуу олордор саны массымын боруобалынын түнүгүр үрдүк көдүүтээзийн көрдээр. Өскөтүн бастыг механизатордад күннөр төгрөгийн 7-10 гектара төгрөгийндуу олордор эбиг боруобалына, КСМ-б чалса 3,8 гектара олордор.

КСМ-б Резим куоракна идээтийбүт конструк-тологичекий бюроман оноңдунун.

СНИМОККА: КСМ-б үзүүн көмөр. Е. КОЗЮЛИ фотота. (ССТА фотожурналиста).

АГИТАТОРДАРГА, ПОЛИТИФОРМАТОРДАРГА КӨМӨ СОВХОЗТАР СҮӨНҮ ИИТИИТИГЭР 1979 СЫЛ АТЫРДАХ ҮЙИН 1 КҮНҮНЭЭБИ

Совхозтар	Эт оғовуутаа (центнер) тынчлах үйдийнчилэг				Үтэл үзүүлэлттэй шама (центнер)				Бийр фуражийн шахтас шама (кг)				Үтүү государстваа оғовуутаа (центнер)				Эти государстваа аты- хадын (центнер)			
	7 үйдэл	Туулса	7	1978	7	Туулса	7	1978	7	Туулса	7	1978	7	Туулса	7	1978	7	Туулса	7	1978
К. Маркс	3150	2945	93,5	+1015	20370	16473	80,9	-5349	815	663	-179	16350	11926	72,9	-4093	3150	2884	91,6	+1037	
Субурууский	1500	1605	107,0																	

